

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesän, munien ja poikasten siirtämistä ja hävittämistä

Hakija

Raija Kukkonen

Asia

Lupahakemus kalalokin pesän, munien ja poikasten siirtämiseen tai hävittämiseen laiturilta Heinävedellä, Pohjois-Karjalassa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa yhden kalalokin (*Larus canus*) pesän ja siinä olevien munien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen. Kesämökin laiturin päässä on kalalokin pesä, jossa on hakemushetkellä kaksi munaa. Hakemuksessa on ilmoitettu mökin osoite. Hakija toivoo saavansa pesän siirtoluvan ennen poikasten kuoriutumista eli mahdollisimman pian. Siirtopaikkana voisi toimia noin 150 metrin päässä nykyisestä pesäpaikasta eli laiturista oleva kallioluoto, jossa lokit yleensä pesivät ja oleilevat. Toissijaisesti toivotaan pesän hävittämislupaa. Hakemus koskee myös poikasia. Mikäli poikaset ehtivät kuoriutua ennen siirtoluvan saamista, yritetään siirtää pesä poikasineen.

Lupaa haetaan ajalle 8.6.-31.7.2025 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kesämökillä on oman käytön lisäksi vuokraustoimintaa. Lokinpesä estää mökkeilyn ydintoiminnot eli saunomisen, uimisen ja vedenhaun. Poikasten kuoriuduttua niiden emot muuttuvat aggressiivisiksi, eikä rantaan ole asiaa ainakaan viiteen viikkoon, ennen kuin poikaset tulevat lentokykyisiksi. Mökkiä ei voi käyttää eikä vuokrata tuona aikana ilman, että lokin pesintä ja mökkeilijöiden turvallisuus vaarantuu. Laiturilla ei ole aiemmin havaittu pesintää, joten pesinnän ennaltaehkäisylle ei ole ollut tarvetta.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesinnän häirintään, pesän ja munien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen sekä poikasten siirtämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa ensisijaisesti siirtää ja toissijaisesti hävittää yhden kalalokin pesän ja siinä olevat munat hakemuksessa tarkennetun mökin laiturilta. Mikäli kalalokit rakentavat luvan voimassaoloaikana uuden pesärakennelman, saa sen hävittää.

- 3 Pesä on ensisijaisesti siirrettävä. Pesän saa hävittää ainoastaan, mikäli sopivaa siirtopaikkaa ei ole löydettävissä tai emot hylkäävät siirretyn pesän. Mikäli siirto toteutetaan, pesä tulee siirtää paikkaan, jossa pesinnästä ei aiheudu vaaraa turvallisuudelle. Pesän siirrossa tulee huomioida lajin pesimäbiologia.
- 4 Pesän siirron tai hävittämisen jälkeen on varmistettava, ettei kalalokki rakenna laiturille uutta pesää. Pesinnan estämiseen voi käyttää mm. pressuesteitä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijojia tai tekokäärmeitä.
- 5 Mikäli poikasia on ehtinyt kuoriutua, saa poikaset siirtää kunhan varmistetaan, että emot näkevät poikasensa siirron ajan. Poikasia ei saa vahingoittaa.
- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4234/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, kuinka monta munaa pesässä oli sekä milloin ja minne pesä siirrettiin, vai hävitettiin se. Lisäksi tulee kertoa mahdollisesta poikasten siirtämisestä ja siitä, miten kalalokkien uusi pesintä laiturilla estettiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Laiturilla pesivät kalalokit aiheuttavat vaaratilanteita alueella liikkuville ihmisille ja pesintä käytännössä estää laiturin käyttämisen. Laiturin käyttämättä jättäminen siihen asti, että poikaset olisivat lentokykyisiä, ei ole kohtuullista.

Muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesän ja siinä jo olevien munien ensisijainen siirtäminen ja toissijainen hävittäminen ei ole osoitettavissa. Pesän ja siinä olevat munat saa hävittää vain siinä tapauksessa, ettei sopivaa siirtopaikkaa löydy. Toimenpiteet tulee aloittaa mahdollisimman pian luvan saamisesta, mutta on mahdollista, että poikasia olisi jo kuoriutunut. Siksi lupa on myönnetty myös poikasten siirtämiseen. Poikasten vahingoittaminen on kielletty.

Ehtojen mukaisesti laiturilla tulee kehittää pesinnan ennaltaehkäisyä. Soveltuvien menetelmien valinnassa voi tarvittaessa hyödyntää tuholaiistorjunnan asiantuntijaa. Mikäli siitä huolimatta kalalokkipari alkaisi rakentamaan uutta pesärakennelmaa, saa sen luvan voimassaoloaikana hävittää. Tässä tapauksessa ennaltaehkäisyä tulee edelleen jatkokehittää.

Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään todennäköisyyttä sille, että kalalokkipari voisi aloittaa uuden pesinnan muualla, mikäli pesän siirto ei ole mahdollista. Niinpä luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon. Lintuja ei myöskään ole sallittua vahingoittaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokin pesintä on tällä hetkellä käynnissä ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttamien turvallisuusriskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Etelä-Savon ELY-keskus kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Heinävesi kunta@heinavesi.fi

Etelä-Savon Lintuharrastajat Oriolus ry. teemu.ukkonen@outlook.com

SLL Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri ry. etela-savo@sll.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4234/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4234/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 10.06.2025 13:41

Ratkaisija Aalto Tapio 10.06.2025 13:42

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.